

[Ministeren for offentlige arbejder.]

i et skærehoved; han var dog ikke længere sikker på, at det netop var den 13. november om morgenen. Han gav endvidere den nye oplysning, at Ravlin direkte havde tilstået overfor ham, at saltfundet var et falsum, eller i hvert fald ikke havde modsagt ham, da han foreholdt Ravlin, at denne havde begået et bedrageri, og at det var i denne forbindelse, at Ravlin havde sagt: „glem dette“.

Da Østman derefter blev afhørt i retten i juni 1948, fralagde han sig på ny sin oprindelige forklaring. Når han ved politiets afhøring i 1948 var vendt tilbage til denne forklaring, var grunden efter hans udsagn den, at han havde været træt efter rejse og følt sig truet af politiet.

Østmans påstand om, at hans forklaring af 1943 og i foråret 1948 til politiet skulle være fremkommet under pression, strider imidlertid imod de iøvrigt fremkomne oplysninger.

Hvis det derimod antages, at hans i 1943 afgivne forklaring i hovedtrækkene har været rigtig, bliver det forståeligt, at han under alle afhøringerne har fastholdt, at han for Ravlin havde indkøbt stensalt i Odense, at han i sin tid havde fundet visse begivenheder omkring saltfundet mistænkelige, og at Ravlin på et senere tidspunkt havde sagt: „glem dette“.

Antagelsen af at hans oprindelige forklaring i det væsentlige er sandfærdig, bestyrkes også af flere samstemmende vidnesbyrd fra personer, til hvem han har afgivet en lignende forklaring i årene 1938 til 1941, altså på et tidspunkt, hvor der ikke kan have været tale om pression fra tysk side mod Østman. Rigtigheden af Østmans forklaring i 1943 om, at saltfundet er et falsum, bestyrkes endvidere på afgørende måde ved de bl. a. under ransagningen hos ham fremskaffede breve og notater. Af brevvekslingen kan navnlig fremhæves Østmans brev til Ravlin af 28. april 1946. I dette brev omtalte Østman et møde, han havde haft med undergrundsudvalget, og skrev med henblik herpå: „Jeg troede, at spillet var tabt“, og „Du kan nok forstå, hvordan jeg følte det“, ligesom han anførte, at et telegram, som han selv havde afsendt i en svogers navn, „nær havde ødelagt det hele“.

De citerede brudstykker af brevet synes ikke at have nogen mening, medmindre der sigtes til et kriminelt forhold i forbindelse med saltfundet. Af Østmans optegnelser kan fremhæves hans dagbogsnotat for den 13. november 1936, hvor der står an-

ført „tog en saltkærne op på 7 tommer“, og hvortil der senere er tilføjet „som F. F. havde puttet i“. Ravlins forbogstaver er som nævnt F. F. Denne tilføjelse har han imidlertid søgt at viske ud, hvilket måske skyldes, at han har ønsket at fjerne ethvert spor, som kunne styrke formodningen om, at der var begået et bedrageri.

Boremesteren ved Harteboringen og en af de ved boringen beskæftigede arbejdere har forklaret, at de om aftenen den 12. november 1936 — altså aftenen før saltfundet — så Ravlin og Østman begynde at samle kærneboret, og at de mod sædvane fik besked om, at de ikke skulle deltage i borets samling. Tidspunktet for samlingen stemmer med Østmans forklaring til Gunnar Larsen, men ikke med hans forklaringer til politiet, over for hvem Østman muligt har villet dække sig mod en eventuel sigtelse for medvirken til bedrageri. En anden af arbejderne har forklaret, at Østman nogen tid før saltfundet sagde, at nu skulle man gerne snart finde salt og olie. Østman spurgte samtidig, hvad man egentlig brugte stensalt til, og hvor man kunde få det, hvortil den pågældende arbejder svarede, at man brugte det som sliksten til heste, og at det kunne købes hos materialhandlere.

Ravlin har selv benægtet, at der skulle være forekommet uregelmæssigheder i forbindelse med saltfundet, og han har under afhøringerne i Amerika fremhævet en række momenter, hvorefter det skulle være umuligt eller i hvert fald usandsynligt, at saltfundet skulle være et falsum.

Udvalget har gennemgået Ravlins argumenter, men har ikke fundet, at disse på nogen måde gør det usandsynligt, endsiige umuligt, at saltkærnen kan være falsk. Udvalget har derimod konstateret, at Ravlin under afhøringerne har indviklet sig i talrige modsigelser, ligesom han på adskillige væsentlige punkter er fremkommet med usandte oplysninger.

Udvalget har i sin beretning udførligt gjort rede for en række af disse modsigelser og usandheder, og jeg kan eksempelvis nævne, at Ravlin under den første afhøring til støtte for sin påstand om saltfundets ægthed fremlagde en trækuffert, der ifølge hans udsagn alene indeholdt prøver fra Harteboringen. Af denne kuffert fremtog han saltler med saltkrystaller, idet han bad den danske forhørsleder overbevise sig om, at det smagte salt. Samtidig fremsatte han den påstand, at der i kærnen den 29. oktober 1936, altså før saltfundet den 13. november 1936, var fundet saltkrystaller, og at dette var de tilsynsførende geologer